

26 Οκτωβρίου 2012
Αριθμ. Πρωτ.: 155635/37974/2012

Πληροφορίες:
Ανδριανή Παπαδοπούλου
Τηλ.:2131306630
Φαξ:210 7289643

Υπουργείο Εσωτερικών
Διεύθυνση Αστικής Κατάστασης/
Τμήμα Μητρώων και Ληξιαρχείων
Σταδίου 31,
105 59 ΑΘΗΝΑ

Υπόψη κ. XXX

Αγαπητέ κύριε,

Όπως γνωρίζετε, από την τηλεφωνική επικοινωνία που είχε μαζί σας η συνεργάτιδά μου κυρία Ανδριανή Παπαδοπούλου, ο Συνήγορος του Πολίτη, στο πλαίσιο των εκ του νόμου 3094/2003 (όπως ισχύει) αρμοδιοτήτων του, εξετάζει το ζήτημα παροχής εκ μέρους της υπηρεσίας σας, ως εποπτεύουσας των αντίστοιχων τμημάτων των Δήμων της χώρας, σαφών οδηγιών περί της αποδοχής ως νομίμων, εγγράφων της αλλοδαπής, τα οποία επέχουν θέση άδειας τέλεσης γάμου.

Το εν λόγω ζήτημα ετέθη στην Αρχή μας από το υπεύθυνο του Γραφείου Πολιτικών Γάμων του Δήμου Ρεθύμνης, αφότου απέβη άκαρπη η προσπάθεια του να λάβει κατάλληλες οδηγίες για το ζήτημα αυτό, είτε από τη δική σας υπηρεσία σας είτε από το Ελληνικό Ινστιτούτο Διεθνούς και Αλλοδαπού Δικαίου (ΕΙΔΑΔ), για την γνώμη του οποίου, επί συγκεκριμένων εγγράφων, παραπέμψατε.

Συγκεκριμένα, η προαναφερόμενη υπηρεσία ρωτά: *«Σύμφωνα με ποιο νόμο ή εγκύκλιο να αποφασίζουμε και να κάνουμε δεκτό έγγραφο το οποίο μας προσκομίζουν από αλλοδαπή χώρα αν επέχει θέση ΑΔΕΙΑΣ ΓΑΜΟΥ ή ΟΧΙ;»*

Πρακτικά το πρόβλημα δημιουργείται από την προσκόμιση, από αλλοδαπούς, κυρίως από τη Ρωσία ή από χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης που δεν διαμένουν μόνιμα στη χώρα, εγγράφων τα οποία υποβάλλονται ως *«άδειες γάμου»*, ενώ δεν φαίνεται ότι αυτά πληρούν τις εκ του νόμου προϋποθέσεις ώστε να εκληφθούν ως τέτοιες.

Προς επίρρωση των παραπάνω μας υποδείχτηκαν παραδειγματικά τα συνημμένα έγγραφα, τα οποία προσκομίσθηκαν στην προαναφερόμενη υπηρεσία:

A) Το πρώτο υποβλήθηκε από υπήκοο Ουκρανίας, μη μόνιμο κάτοικο στην Ελλάδα. Το συγκεκριμένο έγγραφο έχει συνταχθεί από ιδιώτη συμβολαιογράφο και φέρει σφραγίδα “apostille” από το υπουργείο δικαιοσύνης αυτής της χώρας. Με αυτό δηλώνεται ότι «*Η απουσία του γάμου πιστοποιείται με τα στοιχεία του διαβατηρίου της πολιτίσας...στο οποίο στην σελίδα 10/οικογενειακή κατάσταση /δεν υπάρχει σημείωμα για γάμο*». Η ενδιαφερόμενη πολίτης υποστηρίζει ότι αυτή είναι η διαδικασία έκδοσης πιστοποιητικού «αγαμίας» στη χώρα της.

B) Το άλλο παράδειγμα που μας υποδείχτηκε αφορά στην έκδοση βεβαίωσης, από προφανώς τον αρμόδιο ληξιαρχο του τόπου καταγωγής της ενδιαφερομένης, «*περί έλλειψης καταγραφής πράξης γάμου*» που φέρει την ένδειξη ότι «*στο Ληξιαρχείο ...δεν υπάρχει καταχώρηση της πράξης σύναψης γάμου*». Το έγγραφο αυτό φέρει την σφραγίδα και το γνήσιο της υπογραφής του Έλληνα δικηγόρου που το μετέφρασε.

Από τα ανωτέρω παραδείγματα είναι καταφανής η δυσκολία την οποία αντιμετωπίζουν οι υπάλληλοι του Δήμου κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους όταν καλούνται να αποφασίσουν ποιος τύπος /περιεχόμενο εγγράφου είναι κατάλληλος για χρήση στην περίπτωση τέλεσης γάμου όταν ο ένας εκ των νυμφευόμενων είναι αλλοδαπός και καταθέτει έγγραφο από τη χώρα καταγωγής του. Πολλώ μάλλον όταν η αρμόδια σε κάθε περίπτωση ελληνική διπλωματική αρχή, στην οποία ενδεχομένως και να απευθύνθηκαν οι υπάλληλοι του Δήμου για σχετική πιστοποίηση, δηλώνει αδυναμία να επικυρώσει τέτοια έγγραφα για διάφορους λόγους (π.χ. έλλειψη μεταφραστή).

Η περιγραφόμενη ανωτέρω δυσκολία προκύπτει πρωτίστως από τη διατύπωση της σχετικής με το ζήτημα αυτό διάταξης.

Σύμφωνα με άρθρο 1 παρ. 3. εδ. δ) του Π.Δ. 391/1982 (*Για τη ρύθμιση των λεπτομερειών σχετικά με την τέλεση των πολιτικών γάμων, τη χορήγηση άδειας γάμου και το περιεχόμενο της βεβαιωτικής πράξης για την τέλεση πολιτικών ή θρησκευτικών γάμων*) ορίζεται ότι μαζί με την αίτηση υποβάλλεται, μεταξύ άλλων, υποχρεωτικά:

«για την περίπτωση που ο ένας των μελλονύμφων είναι αλλοδαπός αντί της υπεύθυνης δήλωσης του Ν. 195/1969 βεβαίωση από την οικεία Προξενική ή άλλη αρμόδια Αρχή περί του ότι δεν υπάρχει κώλυμα για να τελέσει γάμο ο ενδιαφερόμενος αλλοδαπός». Η δυσκολία επομένως η οποία γεννάται αφορά τον προσδιορισμό ή την αναγνώριση του ποιά μπορεί να είναι η «*άλλη αρμόδια αρχή*» που έχει αρμοδιότητα να εκδώσει αυτή τη βεβαίωση, καθώς και

το πώς, από τη διατύπωση των προσκομιζομένων εγγράφων, προκύπτει επί της ουσίας, αντικειμενικά, ότι «δεν υπάρχει κώλυμα για να τελέσει γάμο».

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι η απουσία σχετικής με τα ζητήματα αυτά εγκυκλίου, η οποία κωδικοποιεί και ερμηνεύει με σαφήνεια τις ισχύουσες διατάξεις ενώ παρέχει σαφείς οδηγίες για την εφαρμογή τους, αποτελεί κύρια αιτία για το πρόβλημα το οποίο οι υπάλληλοι του Δήμου αντιμετωπίζουν. Το πρόβλημα αυτό προφανώς οδηγεί αφενός σε καθυστερήσεις στην διεκπεραίωση των αιτημάτων, αφετέρου εγκυμονεί τον κίνδυνο αυθαίρετης ή υποκειμενικής κρίσης περί της νομιμότητας των παρουσιαζομένων εγγράφων. Παράλληλα, οι υπηρεσίες του Δήμου καλούνται να αναζητούν είτε μέσω ελληνικών αρχών του εξωτερικού είτε δια άλλου τρόπου να πληροφορηθούν το νομικό καθεστώς όπου βασίζονται τα συγκεκριμένα έγγραφα, όπως αποδεικνύει το παραπάνω παράδειγμα. Περαιτέρω, το πρόβλημα αυτό ενδεχομένως να εγείρει και ζήτημα ίσης μεταχείρισης των αιτούντων, καθώς φαίνεται ότι αντιμετωπίζεται διαφορετικά από τις εκάστοτε δημοτικές αρχές της χώρας στις οποίες οι αιτούντες απευθύνονται.

Συνέπεια, επομένως, της έλλειψης εγκυκλίου/σαφών οδηγιών προς τους υπαλλήλους των Δήμων από τον εποπτεύοντα φορέα είναι η εμφάνιση στο χώρο της Διοίκησης αυτής της μορφής κακοδιοίκησης ή αταξίας και ενδεχομένως άνιση μεταχείρισης των πολιτών, ανάλογα με την αντιμετώπιση που έχουν από τις εκάστοτε δημοτικές αρχές της χώρας στις οποίες αυτοί απευθύνονται.

Ως εκ τούτου, ο Συνήγορος του Πολίτη θεωρεί ότι εν προκειμένω υφίσταται ζήτημα παροχής σαφών οδηγιών προς τα εποπτευόμενα από την υπηρεσία σας τμήματα της τοπικής αυτοδιοίκησης. Για το λόγο αυτό συνιστούμε τη σύνταξη σχετικής εγκυκλίου ώστε να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα που δημιουργούνται και να ομαλοποιηθεί η εφαρμογή της διαδικασίας έκδοσης εγκύρων άδειών γάμου στις περιπτώσεις που ο ένας τουλάχιστον από τους μελλοντικούς δεν είναι μόνιμος κάτοικος στη χώρα μας.

Εν όψει των παραπάνω, ο Συνήγορος του Πολίτη, αναμένοντας την εκ μέρους σας ενημέρωσή μας για τις σχετικές ενέργειές σας, σας ευχαριστεί εκ των προτέρων για την συνεργασία και είναι στη διάθεσή σας για κάθε περαιτέρω αναγκαία πληροφορία.

Με τιμή

Βασίλης Καρύδης
Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη

Συνημμένα:

1. Φωτοαντίγραφο της δήλωση της κ. χχχχ
2. Φωτοαντίγραφο βεβαίωσης του ληξιαρχείου χχχχ(με και χωρίς το όνομα του αιτούντος).
3. Φωτοαντίγραφο του με αρ. πρωτ. 17220/3.7.12 εγγράφου προς ΕΙΔΑΔ.
4. Φωτοαντίγραφο της με αρ. Φ 155635/1.8.12 αναφοράς προς την Αρχή
5. Φωτοαντίγραφο του με αρ. πρωτ. 31475/11.9.12 εγγράφου προς την Αρχή

Κοινοποίηση:

1. ΧΧΧ
ΔΗΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ -
Γραφείο Πολιτικών Γάμων
Λ. Κουντουριώτη 80,
Τ.Θ. 174 ΡΕΘΥΜΝΟ